C/2024/3526

3.6.2024

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisotyötä koskevasta toimintapolitiikasta vaikutusmahdollisuuksia antavassa Euroopassa

(C/2024/3526)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN SEURAAVAT:

1. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa vahvistetut Euroopan unionin arvot ([1]).

2. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 165 artiklan 2 kohdan ja 166 artiklan 2 kohdat, joilla pyritään tukemaan laadukkaan nuorisotyön kehittämistä unionissa yhteensovitetuilla toimenpiteillä.

3. Perusoikeuskirjan 21, 23 ja 24 artikla sekä lapsen oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen 31 artikla ([2]).

PALAUTTAVAT MIELEEN LIITTEESSÄ I ESITETYN POLIITTISEN TAUSTAN, ERITYISESTI SEURAAVAA:

4. Nuorisotyötä toteutetaan eri puolilla Eurooppaa eri tavoin ja siihen liittyy erilaisia käsityksiä, perinteitä, sidosryhmiä ja käytäntöjä. Euroopan unioni on kuitenkin pyrkinyt luomaan järjestelmällisen ja kestävän lähestymistavan nuoristyön kehittämiseen voidakseen tarjota nuorille ihmisille sellaisia mahdollisuuksia ja optimaaliset olosuhteet, joiden ansiosta he voivat kehittyä yksilöinä, ryhmänä ja sukupolvena, ja kehittämään samalla aktiivisia ja tarkoin suunniteltuja toimia, joilla puututaan syrjäytymiseen, epävarmuuteen ja puutteeseen ([3]).

5. Euroopan unionin nuorisostrategiassa 2019–2027 todetaan, että nuorisotyöllä on tärkeä rooli nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisessä ([4]). Tämä vahvistetaan myös vuonna 2020 annetussa eurooppalaisen nuorisotyön agendassa, joka tarjoaa strategiset puitteet nuorisotyön laadun ja innovatiivisuuden vahvistamiselle ja nuorisotyön tunnustamiselle. Laadukkaan nuorisotyön kehittämisen tukeminen erityisesti paikallistasolla on yksi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden prioriteeteista.

6. Lasten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa tunnustetaan lasten oikeus osallistua ja leikkiä.

7. Sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on eräs Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisistä tehtävistä. Sosiaalinen syrjäytyminen heikentää kansalaisten hyvinvointia ja estää heitä ilmaisemasta itseään ja osallistumista yhteiskuntaan.

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAT:

8. Euroopan unionin yhteiset toimet Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kautta sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi ([5]), joilla edistetään nuorten aktiivista osallistumista ja osallisuutta, epävirallista ja arkioppimista sekä autetaan parantamaan nuorisotoiminnan tukijärjestelmien laatua ja nuorisoalan kansalaisjärjestöjen valmiuksia Euroopan unionissa.

9. Euroopan unionin panos laadukkaan nuorisotyön kehittämiseen EU:n nuoriso-ohjelmien kautta, erityisesti nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden ja yhteistyökumppanuuksien kautta, joilla tuetaan myös käytäntöjen, pedagogiikan ja välineiden strategista kehittämistä, ja eurooppalaisen nuorisotyön agendan sekä kansallisten virastojen strategisten yhteistyökumppanuuksien (”Europe Goes Local” -hanke ja ”Democracy Reloading” -ohjelma) ja SALTO-resurssikeskusten työn kautta.

([1]) ”Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.”

([2]) Erityisesti lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 31 artiklassa vahvistettu oikeus leikkimiseen ja virkistystoimintaan sekä sopimusvaltioiden vastaava velvollisuus kunnioittaa ja edistää tätä oikeutta ja kannustaa sopivien ja yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamista virkistys- ja vapaa-ajantoimintoihin.

([3]) Yhteenveto nykyisistä poliittisista välineistä, joita on käytetty järjestelmällisen ja kestävän lähestymistavan luomiseen: ks. tämän päätöslauselman liitteenä oleva Schild, H., ”Mapping Existing European Youth Policy Strategies on Youth Work”, joka julkaistiin Belgian toimiessa Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiona nuorisopolitiikan alalla (2024).

([4]) Lisäksi 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta kuvastavat nuorten eurooppalaisten nuorisotyötä koskevia näkemyksiä, jotka ovat merkityksellisiä tämän päätöslauselman kannalta.

([5]) Asetuksen (EU) 2021/817 johdanto-osan 1 kappale.

10. Ensimmäinen, toinen ja kolmas eurooppalainen nuorisokonventti ja niiden lopulliset julkilausumat, toimet laadukkaan nuorisotyön kehittämisen ja täytäntöönpanon vahvistamiseksi eurooppalaisen nuorisotyön agendan puitteissa Bonnin prosessin ([6]) avulla sekä Euroopan neuvostossa nuorisotyön alalla tehdyn työn täydentävyys, kuten EU:n nuorisostrategiassa 2019–2027 korostetaan.

OTTAVAT HUOMIOON SEURAAVAA:

11. Gentissä 2.–5. maaliskuuta 2024 Belgian järjestämässä EU:n nuorisokonferenssissa nuorten esittämät ajatukset ja mielipiteet tavoista vahvistaa nuorisotyöntekijöiden valmiuksia työskennellä sellaisten nuorten parissa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Nuoret korostivat, että on tärkeää edistää ammattimaista nuorisotyötä, tunnustaa nuorisotyö ja arkioppiminen sekä edistää osallistavia tiloja. Heidän mielestään tämä voidaan saavuttaa rakenteellisilla investoinneilla ja kouluttamalla nuorisotyöntekijöitä sekä varmistamalla valmiuksien kehittäminen ja jatkuva vuoropuhelu nuorisotyöntekijöiden ja sidosryhmien, kuten epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen opettajien, välillä. Lisäksi nuoret korostivat, että rahoitusmahdollisuuksien saatavuuden parantaminen paikallistasolla, nuorisokeskeinen osallistava budjetointi, resurssien tarjoaminen liikkuvalle nuorisotyölle ja nuorten vapaaehtoistyön virallinen tunnustaminen ovat olennaisia askelia, jotta voidaan turvata sellaisten nuorten oikeudet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja parantaa tietoisuutta ja osaamista, joita tarvitaan osallistavien ja turvallisten tilojen luomiseksi nuorille.

12. Brysselissä 20.–23. helmikuuta 2024 pidetyn paikallista nuorisotyötä ja demokratiaa käsitelleen eurooppalaisen konferenssin tulokset ja tämän päätöslauselman liitteessä IV olevat toimintasuositukset. Konferenssissa todettiin, että ”investoimalla vahvaan ja pitkällä aikavälillä tapahtuvaan paikalliseen nuorisotyötä koskevaan toimintapolitiikkaan, joka perustuu tiiviiseen vuoropuheluun ja osallistumiseen, paikallishallinnot luovat konkreettiset edellytykset paikallisen nuorisotyön optimaaliselle kehittämiselle. Sen vuoksi kunnat tarvitsevat puitteet, jotka tarjoavat suuntaviivoja ja inspiraatiota räätälöidyille ja vankoille paikallisille tukijärjestelmille. Jäsenvaltioiden olisi investoitava tämän kehyksen muokkaamiseen yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa Euroopan laajuisessa verkostossa.” Lisäksi korostettiin, että ”on ensiarvoisen tärkeää, että pidetään yllä investointeja toimiviin ja tehokkaisiin käytäntöihin, jotka liittyvät osallisuuteen, tasa-arvoon, osallistumiseen, demokratiaan ja monimuotoisuuteen. Paikallinen nuorisotyö ja paikallinen nuorisotyötä koskeva politiikka ovat ainutlaatuisessa asemassa, jossa nämä inhimilliset arvot voidaan muuntaa konkreettisiksi käytännöiksi.”

PANEVAT TYYTYVÄISENÄ MERKILLE SEURAAVAN:

13. neljäs eurooppalainen nuorisokonventti, joka on tarkoitus järjestää Maltalla touko–kesäkuussa 2025 Erasmus +-ohjelman (nuoriso) taloudellisella tuella.

KOROSTAVAT SEURAAVAA:

14. Nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä, joten heillä on monenlaisia identiteettejä, erilaisia tarpeita, resursseja, taustoja, elämäntilanteita ja kiinnostuksen kohteita. Nuorten lahjakkuus, vahvuus, luovuus, osallistuminen ja sitoutuminen edistävät vaurasta ja demokraattista yhteiskuntaa. He ovat yksilöllisiä oikeudenhaltijoita, solidaarisuuden ja muutoksen edistäjiä ja tärkeä voima yhteiskunnassamme. Monet nuoret ovat osoittaneet vahvaa selviytymiskykyä ja ajavat itselleen tärkeitä asioita, mikä on osaltaan edistänyt myönteistä muutosta yhteiskunnassa ([7]). Heille olisi annettava tunnustusta, mahdollisuuksia ja tukea sekä vaikutusmahdollisuuksia tässä tehtävässä.

15. Nuoret joutuvat kaikkialla Euroopan unionissa kohtaamaan muuttuvan ja monimutkaisen yhteiskunnan, jota koettelevat monenlaiset ennennäkemättömät kehityskulut ja haasteet: ilmastonmuutos, covid-19-pandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, Lähi-idän konflikti sekä muut konfliktit eri puolilla maailmaa. Nämä olosuhteet ja ilmiöt vaikuttavat lasten ja nuorten mielenterveyteen ja hyvinvointiin, ja ne ovat viime vuosina vaikuttaneet syvästi ja pysyvästi eurooppalaisiin yhteiskuntiin.

16. Inflaatio ja edellä mainituista haasteista johtuva elinkustannusten nousu vaikuttavat rajusti lasten ja nuorten elinoloihin, mikä puolestaan voi aiheuttaa köyhyyttä ja estää vapaaehtoisen nuorisotyöhön osallistumisen ja heikentää heidän mahdollisuuksiaan hyödyntää sitä. Koska disinformaatio, polarisoituminen ja politiikkaa kohtaan tunnetun luottamuksen heikentyminen vaikuttavat niin lasten ja nuorten mielipiteisiin kuin heidän aktiivisuuteensa unionin kansalaisina, demokratiaa on elvytettävä erityisesti turvaamalla mahdollisuudet kansalaistoiminnalle ja luomalla niitä. Lisäksi erilaiset muuttoliikeilmiöt voivat muiden tekijöiden ohella lisätä eurooppalaisten yhteiskuntien monimuotoisuutta. Tämä kehitys muovaa yhteiskunnallista toimintaympäristöä ja paljastaa tai korostaa entisestään eriarvoisuutta ja vaikuttaa nuorten käsityksiin, osallistumiseen ja asemaan yhteiskunnassa.

([6]) Bonnin prosessi mainitaan eurooppalaisessa nuorisotyön toimintaohjelmassa prosessina, jolla kyseinen ohjelma pannaan täytäntöön.

([7]) Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 (2018/C 456/01); eurooppalaisen kestävän kehityksen sosiaalisesta ulottuvuudesta nuorten kannalta annettujen neuvoston ja neuvostossa kokoontuvien jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmien 17 kohta (2023/C 185/06).

17. Koska nuorisotyö tapahtuu kulttuurin, virkistys- ja vapaa-ajan, koulutuksen ja oppimisen sekä sosiaalityön risteyskohdassa ([8]), se edistää nuorten tukemista sekä heidän voimaannuttamistaan ja tarjoaa heille mahdollisuuksia. Tämä auttaa heitä kasvamaan itsenäisiksi ja määrittelemään kantansa muuttuvassa ympäristössä, tarjoaa heille mahdollisuuksia pohtia haasteita ja tehdä itselleen sopivimmat valinnat. Lisäksi nuorisotyön toimintoihin osallistumisen on osoitettu olevan hyväksi nuorten mielenterveydelle ja hyvinvoinnille: he kokevat olevansa yhteydessä toisiinsa, minkä lisäksi heille kehittyy tunne yhteenkuuluvuudesta, solidaarisuudesta ja yhteisymmärryksestä heidän vastatessaan yhteiskuntiemme keskeisiin haasteisiin ([9]). Nuorisotyö voi näin ollen paitsi auttaa nuoria kehittämään kykyään selviytyä nykyisistä haasteista myös tarjota heille oppimismahdollisuuksia ja -prosesseja, jotka tekevät heistä selviytymiskykyisempiä ja auttavat heitä valmistautumaan paremmin uusiin ja muuttuviin realiteetteihin ([10]).

OVAT TIETOISIA SEURAAVASTA:

18. Vaikutusmahdollisuuksia antava Eurooppa tarvitsee itsenäisiä, valveutuneita ja sitoutuneita nuoria kansalaisia, jotka uskovat solidaarisuuteen ja ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen perustuvaan avoimeen, demokraattiseen ja rauhanomaiseen yhteiskuntaan. Nuorisotyöllä voidaan tukea nuoria heidän osallistuessaan sitoumuksella ja innolla oikeudenmukaisen, avoimen ja rauhanomaisen yhteiskunnan rakentamiseen. Nuorisotyön perusluonteen vuoksi ja koska sillä on ennaltaehkäisevä vaikutus sekä kyky sopeutua muuttuviin olosuhteisiin, nuorisotyöllä voidaan vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin ja sille annetaan toisinaan tehtäväksi toteuttaa korjaavia toimia. Nuorisotyö voi kuitenkin kaikessa moninaisuudessaan ja asianmukaisella tuella tarjota nuorille erityisen, turvallisen, itsenäistävän ja ainutlaatuisen ympäristön, jossa he voivat osallistua ja olla yhteydessä toisiinsa.

19. Nuorisotyön toimintoihin osallistumiselle on kuitenkin edelleen esteitä, ja ne ovat korostuneet entisestään viime vuosina. Lisäksi yhteiskunnalliset paineet ja elinolojen muutokset vaikuttavat nuorten osallistumiseen ja rasittavat vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa tehtävää nuorisotyötä. Lisäksi ne johtavat nuorten vapaaehtoistoiminnan uusien muotojen kehittymiseen tai kehotuksiin kehittää tällaisia uusia muotoja.

20. Yksi nuorisotyön olennaisista osista on sellaisten edellytysten ja tilojen luominen, jotka tarjoavat nuorille mahdollisuuden tutustua nuorisotyöhön, kokeilla sitä ja nauttia yhdessäolosta sen parissa erityisesti kokemusperäisen oppimisen avulla, mukaan lukien leikkiminen ja muu epävirallinen ja arkioppiminen. Tältä osin julkinen tila on järjestetty ja jaettu ja sitä käytetään eri ryhmiä ja eri tarkoituksia varten. Lisäksi nuorilla, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, on yleensä erilainen suhde julkiseen tilaan ja he ovat siitä riippuvaisempia ([11]), minkä vuoksi sen järjestelyä on tarkasteltava uudelleen. Tämä edellyttää lisäpohdintaa julkisen tilan suunnittelusta, myös siitä, miten voidaan vastata eri ryhmien tarpeisiin ja tottumuksiin, jotta voidaan luoda tarvittavat edellytykset ja tilat nuorisotyön toimintoja varten.

21. Nuorisotyön yhteiskunnalliset vaikutukset – myös paikallistasolla – olisi tehtävä entistä näkyvämmiksi ja konkreettisemmiksi, jotta ne saisivat enemmän kiitosta ja tunnustusta. Nuorisotyön tunnustaminen yhteiskunnassa ([12]) on edelleen merkittävä haaste Euroopassa ja yksi eurooppalaisen nuorisotyön agendan tavoitteista. Lisäksi on korostettava nuorisotyössä hankittujen tai kehitettyjen taitojen ja osaamisen tunnustamista.

22. Menestyksen takaamiseksi nuorisotyö on asetettava etusijalle kaikilla tasoilla eli niin paikallisella kuin aluetasolla ja kansallisella, eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla. Laadukasta nuorisotyötä voidaan kehittää kohdennetuilla politiikoilla ja tukitoimilla kaikilla tasoilla sitoutunutta ja kestävää lähestymistapaa soveltaen. Paikallis- ja alueviranomaiset ja nuorisojärjestöt ovat lähimpänä nuorten jokapäiväistä elämää, ja niillä on keskeinen rooli laadukkaan nuorisotyön kehittämisen tukemisessa.

([8]) Williamson H., Coussée F., "Chapter 14 – Reflective trialogue: conclusions from the history project – 12 trilemmas for youth work", The history of youth work in Europe, volume 7, (Euroopan komission ja Euroopan neuvoston kumppanuus nuorisoalalla, 2019), s. 193–208.

([9]) Kuten kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta nuorten mielenterveyteen Euroopan unionissa annetuissa neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmissä (C/2023/1337) todetaan, "nuorisotyöllä on merkittävä rooli nuorten hyvinvoinnin edistämisessä ja mielenterveysongelmien ehkäisemisessä".

([10]) Ks. tämän päätöslauselman liitteenä oleva julkaisu Williamson, H., "Taking stock – Where are we now, Youth Work in a Contemporary Europe" (lokakuu 2023), joka julkaistiin Belgian toimiessa Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiona nuorisopolitiikan alalla (2024).

([11]) M. Moris & M. Loopmans (2019) De-marginalizing youngsters in public space: critical youth workers and local municipalities in the struggle over public space in Belgium, Journal of Youth Studies, 22:5, 694–710.

([12]) Tulkittuna kolmannen eurooppalaisen nuorisokonventin lopullisen julkilausuman (Signposts for the Future, Bonn, 10. joulukuuta 2020, s. 12–14) mukaisesti.

PYRKIVÄT TÄSSÄ YHTEYDESSÄ KÄSITTELEMÄÄN NUORISOTYÖN ROOLIA VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIA ANTAVASSA EUROOPASSA SEURAAVIN KEINOIN:

23. Nykyisten politiikkatoimien pohjalta määritetään parametrit, joiden avulla nuorisotyö voi löytää paikkansa ja mukautua, jotta voidaan tukea nuoria heidän pyrkimyksissään kohti itsenäisyyttä uusien realiteettien pohjalta. Tämä on tarkoitus saavuttaa toimijuudella, osallistumalla ja osallistamalla ja huolehtimalla optimaalisesta hyvinvoinnista, poliittisesta ja kansalaisosallistumisesta sekä itsemääräämisoikeudesta.

24. Tuetaan laadukkaan nuorisotyön ([13]) ja nuorisotyötä koskevan politiikan kehittämistä kaikilla tasoilla kiinnittäen asianmukaista huomiota nuoria lähimpänä olevaan paikallistasoon.

25. Mahdollistamalla suotuisten toimintaympäristöjen ([14]) luominen erityisesti luomalla näitä ympäristöjä yhdessä nuorisotyöntekijöiden ja nuorten kanssa, jotta voidaan varmistaa, että nuorisotyön toimintoja voidaan järjestää julkisissa tiloissa nuorten tarpeisiin parhaiten soveltuvilla tavoilla.

26. Varmistetaan, myös etsivällä nuorisotyöllä, että kaikilla nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua nuorisotyöhön esimerkiksi tukemalla nuorisotyön ja sosiaalityön välisiä verkostoja sekä tarvittaessa muita heikommassa asemassa olevien nuorten parissa työskenteleviä asiaankuuluvia sidosryhmiä ja näitä nuoria edustavia järjestöjä.

27. Tarjotaan nuorisotyöntekijöille koulutusta ja oppimismahdollisuuksia, osaamista (eli tietoja, taitoja, arvoja, asenteita ja kriittistä ajattelua) ja resursseja, joita tarvitaan tukemaan nuorten toimijuutta, arviointikykyä ja valmiuksia toimia muuttuvissa realiteeteissa.

28. Edistetään ja tuetaan vapaaehtoistoiminnan ja kansalaistoiminnan uusia fyysisiä ja verkkopohjaisia muotoja.

29. Edistetään nuorisotyön ([15]) yhteiskunnallista arvostusta ja tunnustamista muuttuvissa eurooppalaisissa yhteiskunnissa.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA EUROOPAN KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA JA ASIANMUKAISILLA TASOILLA TOISSIJAISUUSPERIAATETTA NOUDATTAEN

30. Kehittämään tai tukemaan tarvittaessa laaja-alaista nuorisotyötä koskevaa toimintapolitiikkaa laajemman nuorisopolitiikan lisäksi sisällyttämällä siihen puitteet ja kestävät tuki- ja rahoitusmekanismit laadukkaan nuorisotyön kehittämiseksi ottaen huomioon nuorisotyön nykyiset realiteetit ja toimijat sekä uudet, kokeellisemmat ja innovatiivisemmat nuorisotyön käytännöt. Nuorisotyötä koskevan toimintapolitiikan olisi perustuttava nykyisiin nuorisotyöhön liittyviin poliittisiin aloitteisiin sekä näyttöön ja tietoon, ja sitä olisi kehitettävä edelleen tiiviissä yhteistyössä nuorisotyön toimijayhteisön kanssa.

31. Tukemaan laadukkaan nuorisotyön kehittämistä, täytäntöönpanoa, arviointia ja edistämistä kaikilla tasoilla kiinnittäen asianmukaista huomiota paikallistasoon ja jatkamaan laadukkaan nuorisotyön kehittämisen, toteuttamisen ja arvioinnin vahvistamista tarvittaessa erityisesti eurooppalaisen nuorisotyön agendan puitteissa.

32. Hyödyntämään intersektionaalisuutta keinona tunnistaa ja ymmärtää nuorten, erityisesti niiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kohtaamia esteitä ja haasteita mahdollisuudessa päästä nuorisotyön piiriin sekä toteuttamaan toimia näiden esteiden poistamiseksi. Poliittisten toimenpiteiden ja toimien olisi oltava sekä ennaltaehkäiseviä että reagoivia, jotta voidaan käsitellä erilaisia nuorten identiteettejä, esteitä ja haasteita.

33. Helpottamaan ja kannustamaan nuorisoystävällistä tiedotusta laadukkaasta nuorisotyöstä ja nuorten yhtäläisiä mahdollisuuksia päästä sen piiriin. Lisäksi varmistetaan nuorisotyön toimintojen avulla, että nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada ja hyödyntää laadukasta tietoa oikeuksistaan, velvollisuuksistaan ja mahdollisuuksistaan.

34. Helpottamaan ja tukemaan sekä fyysisen että virtuaalisen vapaaehtoistoiminnan ja kansalaistoiminnan uusia ja innovatiivisia muotoja ja tarjoamaan resursseja, tiloja ja muunlaista tukea näille nuorisotyön uusille muodoille.

35. Jatkamaan toimia, joilla helpotetaan, toteutetaan, luodaan yhdessä ja mahdollisuuksien mukaan hallinnoidaan yhdessä suotuisia toimintaympäristöjä, joita tarvitaan sen varmistamiseksi, että nuorisotyön toimintoja voidaan järjestää julkisissa tiloissa edunsaajien kannalta sopivimmalla tavalla, erityisesti

([13]) Kuten se on kuvattuna tämän päätöslauselman liitteessä kohdassa ”Kuvaukset”.
([14]) Kuten se on kuvattuna tämän päätöslauselman liitteessä kohdassa ”Kuvaukset”.
([15]) Kuten se on kuvattuna tämän päätöslauselman liitteessä kohdassa ”Kuvaukset”.

a) ottamalla nuoret mukaan julkisen tilan järjestämiseen ja hyödyntämällä siten osallistavaa nuorisonäkökulmaa julkisten tilojen järjestämisessä, jotta voidaan luoda suotuisa toimintaympäristö nuorisotyölle sekä luoda mahdollisuuksia kansalaistoiminnalle ja turvata ne,

b) luomalla tai tukemalla edelleen sekä fyysisiä että virtuaalisia esteettömiä yhdistystoimintatiloja, joissa nuorisotyön eri toimintamuodot voi toteutua ja niitä voidaan edistää,

c) antamalla uutta pontta kokemusperäiselle oppimiselle, mukaan lukien yhdistystoiminnan (”la vie associative” ([16])) osana tapahtuva leikki nuorisotyössä. Tämä voidaan toteuttaa luomalla hyödyllisen leikkimisen kulttuuri, jotta voidaan tunnustaa kokemusperäinen oppiminen ja korostaa sitä, mukaan lukien leikki epävirallisen oppimisen tai arkioppimisen välineenä, joka vahvistaa nuorten luottamusta sosiaaliseen tilaan ja kehittää heidän luovuuttaan ja sosiaalisia taitojaan. Tämä puolestaan edistää elinikäistä ja elämänlaajuista kestävää oppimista sekä kykyä toimia erilaisissa sosiaalisissa olosuhteissa,

d) luomalla osallistava kulttuuri menetelmillä, jotka on mukautettu asianomaisiin aiheisiin, osallistuviin nuorisoryhmiin ja osallistumisympäristöön.

36. Pyrkimään kohti alhaalta ylöspäin suuntautuvaa näkökulmaa ottamalla paikallisen nuorisotyön organisointia koskeva paikallinen tietämys, kokemus ja käytännöt huomioon Euroopan tasolla. Tämä voidaan saavuttaa tarjoamalla tarvittaessa kunnille ja muille paikallis- tai alueviranomaisille tiedonvaihtoon liittyviä resursseja, kanavia ja foorumeja, joiden avulla ne voivat toteuttaa eurooppalaista identiteettiään, tehdä yhteistyötä ja monipuolistaa paikallistasoa tuomalla siihen eurooppalainen ulottuvuus esimerkiksi nykyisten EU:n ohjelmien puitteissa tai vahvistamalla monitasoista hallintoa.

37. Tehostamaan toimia tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi nuorisotyöntekijöille kaikkialla Euroopassa. Tavoitteena on mukauttaa nuorisotyöntekijöiden koulutusta kaikkialla Euroopan unionissa ja määrittää profiilit ja tarpeen mukaan pätevyydet, jotka kattavat laadukkaan nuorisotyön toteuttamiseksi tarvittavat tiedot, asenteet, taidot, arvot ja kriittisen ymmärryksen. Tämä yhteisymmärrys voitaisiin saavuttaa hyvien käytäntöjen vaihdolla Euroopan unionissa, ja siinä olisi otettava huomioon olemassa olevat osaamiskehykset ja arviointivälineet, kuten eurooppalainen nuorisotyön koulutusstrategia, nuorisotyöportfolio ja nuorisopassi.

38. Edistämään vapaaehtoisten ja palkattujen nuorisotyöntekijöiden koulutusta erityisesti tehostamalla nuorisotyöntekijöiden koulutuksesta, älykkäästä nuorisotyöstä ja digitaalisesta nuorisotyöstä annettujen neuvoston päätelmien täytäntöönpanoa. Lisäksi kehotetaan edistämään nuorisotyön tunnustamista ja validointia helpottamalla nuorisotyöntekijöiden koulutukseen pääsyä, uranäkymiä ja -polkuja sekä tarjoamalla tietoa saatavilla olevista koulutusmahdollisuuksista ja jakamalla niitä.

39. Antamaan nuorisotyölle enemmän tunnustusta keinona auttaa nuoria heidän siirtyessään aikuisuuteen ja itsenäisyyteen ja tunnustamaan, että sillä on olennainen vaikutus sen edunsaajiin, mikä ansaitsee suuremman näkyvyyden.

40. Korostamaan nuorisotyötä osallisuuden edistäjänä kannustamalla, tukemalla, dokumentoimalla ja esittelemällä sen monimuotoisuutta ja sen osallistujien monimuotoisuutta ottaen huomioon, että nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä, joten heillä on monenlaisia identiteettejä, erilaisia tarpeita, resursseja, taustoja, elämäntilanteita ja kiinnostuksen kohteita.

41. Luomaan olosuhteet, joiden ansiosta kansalaisjärjestöt kaikilla asiaankuuluvilla tasoilla voivat osallistua paremmin yhteistyöhön EU:n tasolla. Näin nuorisotyö voidaan tuoda näkyvämmin esiin ja parannetaan nuorten mahdollisuuksia ja nuorisotyön laatua ja innovointia kaikilla tasoilla.

42. Antamaan tietoa asiaankuuluvista kansallisten virastojen strategisten yhteistyökumppanuuksien hankkeista, koordinoimaan niitä ja hyödyntämään niiden tuloksia ja tarvittaessa sisällyttämään ne toimintasuunnitelmiin.

([16]) Käsitteen ”la vie associative” osalta ks. Williamson, H., Taking Stock – Where are are we now, Youth Work in a Contemporary Europe (lokakuu 2023), s. 111 ja sitä seuraavat sivut.

43. Toteuttamaan tai edistämään lisätutkimuksia ja keräämään yhdessä asiaankuuluvien toimijoiden kanssa eriteltyjä tietoja nuorisotyön edunsaajista, nuorisotyöntekijöistä sekä nuorisotyön kestävyydestä, vaikutuksista ja saatavuudesta. Tutkimaan ja kehittämään yhteistyössä poliittisten päättäjien, nuorisotyöntekijöiden sekä nuorisotutkijoiden ja nuorisotyön tutkijoiden kanssa keinoja mitata sekä luontaisia että ulkoisia tuloksia edunsaajien kannalta ja vaikutusta heihin määrällisten ja laadullisten tutkimusmenetelmien avulla. Näin nuorisotyöntekijät voivat pohtia työtään ja esitellä toimintansa tuloksia ja vaikutuksia.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA ASIANMUKAISILLA TASOILLA JA ERITYISET KANSALLISET OLOSUHTEENSA ASIANMUKAISESTI HUOMIOON OTTAEN

44. Tukemaan paikallisviranomaisia antamalla tietoja nuorisotyötä koskevista toimintapolitiikoista, resursseista ja nuorisotyötä koskevaan toimintapolitiikkaan osallistumisesta muilla tasoilla ja luomalla niille optimaaliset edellytykset.

45. Varmistamaan nuorisotyön riippumattomuus ja valtavirtaistamaan nuorisotyö muilla asiaankuuluvilla aloilla sekä varmistamaan nuorisotyön monimuotoisuus ja laatu, jotta voidaan tukea nuoria heidän siirtyessään aikuisuuteen muuttuvassa maailmassa.

46. Helpottamaan tai luomaan suotuisat olosuhteet, joissa kaikenlaisilla nuorilla on mahdollisuus osallistua julkisen tilan ja elinympäristöjen suunnitteluun.

47. Harkitsemaan tuen antamista nuorisotyön tiloille esimerkiksi pitkäaikaisen ja vakaan rahoituksen muodossa sekä sisä- ja ulkotilat kattavana infrastruktuurina julkisissa tiloissa.

48. Edistämään laatumerkittyjen fyysisten ja virtuaalisten tilojen luomista ja käyttöä nuorisotyötä varten sekä yhteistyötä asiaankuuluvien instituutioiden, kuten Euroopan neuvoston ja sen nuorisokeskusten laatumerkin, kanssa.

49. Edistämään kokemusperäistä oppimista, mukaan lukien leikkiminen epävirallisen ja arkioppimisen menetelmänä osana tavanomaista nuorisotyön tarjontaa ja keinona kehittää nuorisotyön edunsaajien elämäntaitoja.

50. Investoimaan uusien kumppanuuksien luomiseen nuorisotyön ja muiden alojen välille, jotta voidaan vahvistaa nuorisotyön toimijayhteisön toimintavalmiuksia ja saada laajemmin tunnustusta nuorisotyön vaikutuksesta nuorten elämään.

51. Toteuttamaan, helpottamaan ja tukemaan pitkittäistutkimusta ja näyttöön perustuvaa tutkimusta nuorisotyön vaikutuksista nuoriin ja yhteiskuntaan.

52. Tukemaan edelleen nuorisotyön hallintoa nuorisotyötä koskevien toimintapolitiikkojen ja toimien kehittämisessä ja täytäntöönpanossa.

53. Helpottamaan nuorisotyön järjestöjen hallinnollisia menettelyjä ja pyrkimään yksinkertaistamaan niitä.

54. Helpottamaan ja edistämään innovointia nuorisotyön toimijayhteisöissä.

PYYTÄVÄT EUROOPAN KOMISSIOTA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI

55. Lisäämään keskittymistä nuorisotyötä koskevan toimintapolitiikan kehittämiseen ja kannustamaan jäsenvaltioita sisällyttämään tarvittaessa nuorisotyön ulottuvuus nimenomaisesti kansallisiin nuorisopolitiikkoihinsa ja -ohjelmiinsa helpottamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja nuorisotyöntekijöiden, nuorten ja nuorisotyön järjestöjen sekä nuorisopolitiikan päättäjien valmiuksien kehittämistä erityisesti EU:n nuoriso-ohjelmien kautta.

56. Edistämään edelleen synergioita EU:n nuorisostrategian, mukaan lukien 11 eurooppalaisen nuorisotavoitteen, eurooppalaisen nuorisotyön agendan ja EU:n nuoriso-ohjelmien välillä.

57. Tutkimaan mahdollisuutta luoda EU:n nuoriso-ohjelmien puitteissa erityisiä toimintapoliittisia kokeiluja, joiden avulla jäsenvaltiot voivat perustaa strategisia kumppanuuksia laadukkaan nuorisotyön kehittämiseksi.

58. Antamaan asiaankuuluvissa aloitteissa, kuten uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa, tukea julkisten tilojen uudelleenmuotoilua varten tai jatkamaan tukea ja kannustamista siihen sen varmistamiseksi, että julkisista tiloista saadaan nuorisoystävällisiä ja nuorisotyöystävällisiä.

59. Tarkastelemaan mahdollisuutta luoda vahva yhteys uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen ja nuorisotyön tilojen välille sisällyttämällä aloitteeseen nuorisonäkökulma sekä kytkeä uusi eurooppalainen Bauhaus EU:n rahoitusmahdollisuuksiin, jotta voidaan varmistaa kestävät lähestymistavat suotuisan toimintaympäristön luomiseen.

60. Korostamaan nuorisotyön roolia vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä, väestöhaasteisiin vastaamisessa ja luomaan yhteyksiä nuorisotyön ja muiden nuoria kiinnostavien alojen, kuten ilmaston, digitalisaation ja työllisyyden, välille.

61. Edistämään EU:n nuorisokoordinaattorin ja Euroopan komission lapsen oikeuksien koordinaattorin sekä muiden asiaankuuluvien Euroopan komission koordinaattoreiden välistä vaihtoa ja yhteistyötä nuorisotyön näkyvyyden lisäämiseksi kaikissa EU:n politiikoissa.

62. Harkitsemaan yhteistyössä EU:n komission ja Euroopan neuvoston välisen Euroopan neuvoston ja EU:n nuorisokumppanuuden ja muiden Euroopan tason nuorisotyön sidosryhmien, kuten kansalaisjärjestöjen, kanssa mahdollisia keinoja arvioida mahdollisuutta ottaa käyttöön nuorisotyötä koskeva eurooppalainen tunnustamismekanismi tai nuorisotyön validointiohjeet, jotka perustuisivat järjestelmälliseen ja jäsenneltyyn seurantaan yhdistettynä itsearviointiin ja ulkoiseen arviointiin, sekä asianmukainen hallintorakenne Euroopan neuvoston ja EU:n nuorisokumppanuuden puitteissa.

63. Varmistamaan nuorisotyötä koskevan tietämyksen jatkuvuus jakamalla parhaita käytäntöjä, erityisesti erityisten verkostojen tai verkkotyökalujen, kuten Euroopan komission ja Euroopan neuvoston nuorisoalan kumppanuuden, nuorisoasioiden wikisivuston, Euroopan nuorisoportaalin, SALTO-resurssikeskusten, RAY-verkoston ja nuorisopolitiikan eurooppalaisen tietokeskuksen, tai muiden asiaankuuluvien välineiden avulla, ja varmistamaan näiden verkostojen ja välineiden näkyvyys.

64. Sisällyttämään tulevat nuorisokonventit rakenteellisesti EU:n nuoriso-ohjelmiin.

65. Lisäämään tietoisuutta EU:n nuoriso-ohjelmista ja helpottamaan niiden saatavuutta erityisesti sellaisissa saavutettavissa muodoissa, jotka lisäävät ohjelmien houkuttelevuutta ja yksinkertaistavat kustannuslaskentaa ja hallinnollisia sääntöjä.

66. Varmistamaan riittävä EU:n tuki nuorisotyön toiminnoille erityisesti yksinkertaistamalla EU:n rahoitusta, mukaan lukien siihen liittyviä ehtoja ja prosesseja, esimerkiksi olemassa olevien EU:n nuoriso-ohjelmien kautta ja tehden siitä houkuttelevampaa ja helpommin saavutettavaa nuorisotyön sidosryhmien kannalta kansallisella, alueellisella ja erityisesti paikallisella tasolla, etenkin käyttämällä mikroekonomista lähestymistapaa ja sallimalla kokeilut; sekä parantamaan myös tiedon levittämistä käytettävissä olevista rahoitusmahdollisuuksista.

67. Vahvistamaan tarvittaessa EU:n ja Euroopan neuvoston välistä yhteistyötä nuorisoalalla Euroopan komission ja Euroopan neuvoston nuorisoalan kumppanuuden kautta, jotta voidaan edelleen tukea eurooppalaisen nuorisotyön agendan täytäntöönpanoa keräämällä tietoa ja näyttöä ja kehittämällä koulutusvälineitä. Tähän voidaan päästä esimerkiksi seuraavin keinoin:

   a) Harkitaan kumppanuuden yhteydessä toteutettuja koordinoituja ja rakenteellisia investointeja Bonnin prosessin eteenpäin viemiseksi ja synergioiden ja yhteyksien varmistamiseksi kumppanuuden ja muiden Bonnin prosessia edistävien ja sitä tukevien toimijoiden välillä.

   b) Investoidaan laadukkaan nuorisotyön kehittämiseen määrittämällä tarvittavat kestävät rakenteet ja resurssit, tarvittaessa luomalla yhteisymmärrys laadukkaasta nuorisotyöstä näyttöön perustuvan lähestymistavan avulla, perustamalla eri sidosryhmiä yhteen kokoava verkosto ja varmistamalla niiden välinen merkityksellinen yhteistyö, lisäämällä synergioita ja avustamalla sekä palkattujen että vapaaehtoisten nuorisotyöntekijöiden koulutusta koskevan koordinoidun lähestymistavan omaksumisessa.

   c) Edistetään tehostettua yhteistyötä lisäämällä nuorisotyöntekijöiden ja eri alojen asiantuntijoiden välistä vuorovaikutusta ja laajentamalla siten nuorisotyön toimintamuotojen kirjoa ja edistämällä innovatiivisia käytäntöjä.

   d) Toteutetaan tukitoimia nuorisotyön voimaannuttamiseksi ja vahvistamiseksi keinona antaa nuorille mahdollisuus demokraattiseen ja aktiiviseen osallistumiseen.

   e) Otetaan yhteistyössä kouluttajien ja tutkijoiden kanssa nuorisotyöntekijät aktiivisesti mukaan laadukkaan nuorisotyön kehittämiseen eurooppalaisen nuorisotyön agendan puitteissa.

   f) Tarkastellaan tapoja seurata laadukkaan nuorisotyön kehitystä kaikkialla Euroopassa luomalla nuorisotyön laadun kehitysindeksi.

KEHOTTAVAT NUORISOTYÖN TOIMIJAYHTEISÖÄ

68. Edistämään edelleen nuorten yhteiskunnallista osallistumista.

69. Varmistamaan nuorisoystävällisen tiedon tarjoamisen sekä nuorten yhtäläiset ja turvalliset mahdollisuudet päästä nuorisotyön toimintojen piiriin ja osallistua niihin.

70. Luomaan suotuisan toimintaympäristön laadukkaan nuorisotyön kehittämiselle ja tunnustamiselle ja käymään vuoropuhelua kaikkien asiaankuuluvien kumppaneiden kanssa, jotta voidaan optimoida julkiset tilat nuorisotyön käytännöille nuorten hyväksi.

71. Lisäämään tietoisuutta siitä, että tärkeää tehdä jatkuvaa nuorisotyöntekijöiden resursseihin ja osaamiseen liittyvää työtä ([17]), ja kehittämään mentorointi- ja koulutusohjelmia nuorisotyöntekijöiksi pyrkiville ja alalla jo toimiville nuorisotyöntekijöille.

72. Lisäämään tietoisuutta nuorisotyön järjestöjen ja nuorisotyöntekijöiden keskuudessa siitä, kuinka suuri merkitys näiden järjestöjen ja työntekijöiden panoksella on toimintapolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä, ja tukemaan näiden järjestöjen ja työntekijöiden sellaisten valmiuksien hankkimista, joita tarvitaan tällaisen panoksen antamiseen.

73. Lisäämään toimia, joiden ansiosta nuorisotyöntekijät voivat investoida innovointiin ja korostamaan, että kansainväliset harjoittelut, esimerkiksi osallistuminen Erasmus+-ohjelmaan ja Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, ovat yksi mahdollinen innovointia edistävä väline.

74. Edistämään nuorisotyön tunnustamista yhteiskunnan tasolla ja pyrkimään poistamaan tämän tunnustamisen esteitä sekä jatkamaan investointeja kumppanuuksiin muiden asiaankuuluvien politiikan alojen, kuten terveyden ja hyvinvoinnin, ympäristön ja ilmaston, koulutuksen, kansainvälisen yhteistyön ja eurooppalaisten arvojen, työllisyyden ja osallisuuden, kanssa sekä paikallis- ja alueviranomaisten ja sidosryhmien kanssa, jotta voidaan vakiinnuttaa nuorisotyön asema yhteiskunnallisena kumppanina.

75. Vahvistamaan ja kehittämään nuorisotyön järjestöjen verkostoja, jotta voidaan edistää yhteistyötä ja koordinointia laadukkaan nuorisotyön kehittämisessä, lisätä vuorovaikutusta ja yhteistyötä muiden nuorisotyön alan toimijoiden, erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten, kanssa sekä lisätä koordinointia ja yhteistyötä toimijayhteisön sisällä. Näin voidaan luoda vahva nuorisotyön ekosysteemi.

76. Investoimaan edelleen eurooppalaisen nuorisotyön agendan täytäntöönpanoon ja osallistumaan tuleviin nuorisokonventteihin, jotta voidaan edistää laadukkaan nuorisotyön kehittämistä kaikilla tasoilla.

KEHOTTAVAT KAIKKIA EUROOPPALAISEEN YHTEISTYÖHÖN OSALLISTUVIA NUORISOALAN TOIMIJOITA ([18]) PYRKIMÄÄN

77. Kehittämään synergioita, yhteistyötä ja koordinointia nuoriso- ja nuorisotyön alalla toimivien kansalaisjärjestöjen kanssa.

([17]) Elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annetun neuvoston suosituksen (2018/C 189/01) mukaisesti.

([18]) ”Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 perustuu viime vuosina nuorisoalalla tehdystä yhteistyöstä saatuihin kokemuksiin ja sitä koskeviin päätöksiin. Sen tavoitteena on vastata nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, joita nuoret kaikkialla Euroopassa joutuvat kohtaamaan. EU:n nuorisostrategia luo kehykset kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien tekemän nuorisopoliittisen yhteistyön tavoitteille, periaatteille, painopisteille, avainalueille ja toimenpiteille ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin oman toimivallan ja toissijaisuusperiaatteen. Keskeisiä sidosryhmiä ovat muun muassa EU:n jäsenvaltiot, asiaankuuluvat Euroopan unionin toimielimet ja muut kansainväliset organisaatiot, kuten Euroopan neuvosto, paikalliset ja alueelliset viranomaiset, nuorisovaltuustot, nuorisojärjestöt, nuorten kanssa työskentelevät järjestöt, nuorisotyöntekijät, nuorisotutkijat ja kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen ja niiden seuraajaohjelmien rakenteet.” Päätöslauselma nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 (2018/C 456/01).

LIITE I

Poliittinen tausta

Euroopan unioni

— Neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta nuorten mielenterveyteen Euroopan unionissa (C/2023/1337)

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät sukupolvien välisen ulottuvuuden edistämisestä nuorisoalalla vuoropuhelun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi (2022/C 495/03)

— Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia, COM(2021) 142 final

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät nuorten osallistumisen kannalta mielekkään nuorten kansalaistoiminnan turvaamisesta ja synnyttämisestä (2021/C 501 I/04)

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma puitteista eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman perustamiselle (2020/C 415/01)

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät nuorten mahdollisuuksien lisäämisestä maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla (2020/C 193/03)

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät digitaalisesta nuorisotyöstä (2019/C 414/02)

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät nuorisotyöntekijöiden koulutuksesta (2019/C 412/03)

— Euroopan unionin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 (2018/C 456/01)

— Neuvoston suositus 22. toukokuuta 2018 elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01)

— Neuvoston päätelmät älykkäästä nuorisotyöstä (2017/C 418/02)

— Neuvoston päätelmät nuorisotyön roolista sellaisten keskeisten elämäntaitojen kehittämisen tukemisessa, jotka helpottavat nuorten onnistunutta siirtymistä aikuisuuteen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja työelämään (2017/C 189/06)

— Neuvoston päätelmät laadukkaan nuorisotyön merkityksestä nuorten kehityksen, hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden edistämisessä (2013/C 168/03)

— Neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista (2012/C 398/01)

— Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisotyöstä (2010/C 327/01)

— Euroopan komission valkoinen kirja ”EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet” (COM(2001) 681 final)

— Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi – raportti lopullisista tuloksista (toukokuu 2022)

Euroopan neuvosto

— Euroopan neuvoston ministerikomitean suositus CM/Rec (2023)9 kansalliseen vähemmistöön kuuluvien nuorten aktiivisesta poliittisesta osallistumisesta

— Euroopan neuvoston ministerikomitean päätöslauselma CM/Res(2020)2 nuorisosektorin strategiasta 2030

— Euroopan neuvoston paikallis- ja aluehallintoasiain kongressi ”Nuorisotyö: paikallis- ja alueviranomaisten rooli” (CG-FORUM(2021)01-02final)

— Ministerikomitean suositus CM/Rec(2017)4 jäsenvaltioille nuorisotyöstä

— Ministerikomitean suositus CM/Rec(2010)8 jäsenvaltioille nuorisotiedotuksesta

Euroopan komission ja Euroopan neuvoston kumppanuus nuorisoalalla

— Eurooppalaisen nuorisotyön tavoitteet analyysissä: Euroopan neuvoston ja EU:n nuorisokumppanuuden rooli Euroopan unionin ja Euroopan neuvoston välisessä vuorovaikutuksessa (2021).

LIITE II

Kuvaukset

Laadukas nuorisotyö

”Nuorisotyö” on laaja termi, joka kattaa laajan kirjon nuorten kanssa tai heidän hyväkseen tehtävää sosiaalista ja kulttuuri-, koulutus-, ympäristö-, urheilu- ja/tai poliittista toimintaa, jota voidaan toteuttaa ryhmissä tai yksilötasolla. Sitä voidaan pitää erityisenä ja ainutlaatuisena toimintatapana, joka on osa laajempia pedagogisia järjestelmiä ja koulutusjärjestelmiä (koulutus, hyvinvointi, ennaltaehkäisy, oikeus, koulutus, työllistyvyys jne.) ja joka on usein hallitusten tukema tai luoma. Nuorisotyötä toteuttavat palkatut ja vapaaehtoiset nuorisotyöntekijät, ja se perustuu epävirallisen ja arkioppimisen prosesseihin, jotka keskittyvät nuoriin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen.

Nuorisotyössä työskennellään nuorten ja heidän yhteisöjensä kanssa ja edistetään heidän osallisuuttaan omissa yhteisöissään ja päätöksenteossa ja heidän aktiivista osallistumistaan niihin. Sen pääasiallisena tehtävänä on toimia tärkeässä roolissa nuorten henkilökohtaisessa ja sosiaalisessa kehityksessä, heidän osallistumisessaan yhteiskuntaan ja siirtymävaiheissa, joita he käyvät läpi. Nuorisotyö luo tiloja järjestötoiminnalle ja siltoja, joilla tuetaan nuoria heidän siirtyessään aikuisuuteen ja itsenäistyessään ([1]). Nämä tilat ja sillat auttavat edunsaajia löytämään rakentavia elämänpolkuja ja edistävät siten heidän henkilökohtaista ja sosiaalista kehitystään ja hyödyttävät koko yhteiskuntaa. Käytännön nuorisotyö on osoittautunut konkreettiseksi ja houkuttelevaksi ympäristöksi aktiiviselle demokratialle ja kansalaisvaikuttamiselle. Nuorisotyöllä on näin ollen keskeinen rooli nuorten vapaaehtoisen ja rakentavan osallistumisen tukemisessa. Se luo myös ympäristön, jolle on ominaista hyödyllinen leikkiminen, jonka yhteydessä nuoret voivat nauttia yhdessäolosta. Tämä toimintaympäristö vahvistaa nuorten luovuutta ja sosiaalisia valmiuksia erityisesti demokraattisen rinnakkaiselon ja solidaarisuuden osalta. Eurooppalaiset nuorisotyön toiminnot tarjoavat mahdollisuuden tutustua eurooppalaiseen ulottuvuuteen ja antaa siten nuorille valmiudet, joita tarvitaan sekä eurooppalaisen yhteenkuuluvuuden tunteen kehittämiseksi sekä globalisoituneessa maailmassa, samalla kun edistetään kansainvälistä yhteisymmärtämystä ja rauhanrakentamista. Nuorisotyön toiminnoilla on näin ollen kaikilla tasoilla myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia, se edistää nuorten fyysistä ja henkistä hyvinvointia ja auttaa elvyttämään demokratiaa ja vastaamaan maailmanlaajuisiin haasteisiin.

Nuorisotyö on nuorten luomaa ja sitä tehdään nuoria varten ja heidän kanssaan. Nuorille on annettava mahdollisuus ottaa nuorisotyö, -hankkeet tai -järjestöt omakseen ja olla mukana suunnittelemassa niitä. Sekä palkatut että vapaaehtoiset nuorisotyöntekijät varmistavat näiden tilojen toteutumisen ja tukevat vertaistoimintaa.

Nuorisotyön tavoitteena on olla kaikkien nuorien saatavilla, myös niiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kuten maaseudulla, syrjäseuduilla, reuna-alueilla ja vähemmän kehittyneillä alueilla ja syrjäisimmillä alueilla asuvilla, sekä nuorille, joiden täysimääräinen poliittinen ja sosiaalinen osallistuminen on vaarantunut yksilöllisten tai rakenteellisten haittojen tai syrjinnän vuoksi. Nuorisotyöllä pyritään edistämään sosiaalista osallisuutta. Nuorisotyön toiminnot hyödyttävät nuoria ja tarvittaessa lapsia varhaisesta iästä lähtien.

Suotuisa toimintaympäristö

Nuorisotyölle olisi tarjottava suotuisa toimintaympäristö, joka on aktiivisesti ja sosiaalisesti osallistava, luova ja turvallinen ja joka tukee oppimista ja on samaan aikaan sekä hauska että vakava, leikkisä ja suunnitelmallinen. Tällaisen ympäristön tunnuspiirteisiin kuuluvat saavutettavuus, myös maaseudulla, syrjäseuduilla, reuna-alueilla ja vähemmän kehittyneillä alueilla ja syrjäisimmillä alueilla, avoimuus ja joustavuus, ja sen olisi myös edistettävä kulttuurien ja sukupolvien välistä vuoropuhelua. Tällainen suotuisa toimintaympäristö perustuu riittäviin, tasapainoisiin ja monipuolisiin tukijärjestelmiin, rakenteisiin ja infrastruktuuriin, jotka on luotu ja pantu täytäntöön tiiviissä yhteistyössä nuorisotyön toimijayhteisön kanssa. Lisäksi sitä muokataan yhdessä nuorten ja nuorisotyöntekijöiden kanssa nuorisotyön edunsaajien tarpeisiin erityisesti antamalla nuorille ja nuorisotyöntekijöille mahdollisuus vaikuttaa julkisten tilojen suunnitteluun ja toiminnan harjoittamiseen niissä sekä niiden rakentamiseen ja hallinnointiin yhdessä.

([1]) Kuten toisen eurooppalaista nuorisotyötä koskevan kokouksen julkilausumassa todetaan.

Yhteiskunnallinen arvostus ja tunnustaminen

Yhteiskunnallisessa arvostuksessa ja tunnustamisessa korostetaan nuorisotyön yhteiskunnallista panosta ja rooleja, muun muassa sen ennaltaehkäiseviä vaikutuksia, sen roolia vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä, demokratioiden edistämisessä, harjoittamisessa ja sitä kautta niiden elvyttämisessä sekä väestöhaasteisiin vastaamisessa. Lisäksi painotetaan sen roolia yhteisöjen luomisessa, normien ja arvojen opettamisessa, nuorten omaehtoisuuden ja yleisen hyvinvoinnin lisäämisessä, rakentavien ja ratkaisulähtöisten asenteiden edistämisessä, nuorten äänen vahvistamisessa, nuorten todellisuuteen ja tarpeisiin mukautetun nuorisopolitiikan muotoilussa ja sitoutuneiden kansalaisten kasvattamisessa ([2]). Arvostus ja tunnustus tuovat näkyväksi myös sen, että nuorisotyön toimintoihin osallistuminen muun muassa edistää sosiaalista osallisuutta ja auttaa rakentamaan osallistavia, yhtenäisiä ja rauhanomaisia yhteiskuntia, ja varmistavat sen, että mahdollisuuksia osallistua nuorisotyön toimintoihin on saatavilla, saavutettavissa ja niistä on saatavilla tietoa.

Määritelmät

Nuorisotyön toimijayhteisö ([3])

Nuorisotyön alalla nuorisotyön toimijayhteisö olisi ymmärrettävä ammattilaisista ja ei-ammattilaisista koostuvaksi ryhmäksi ihmisiä, joilla on yhteinen mielenkiinto tietyn kysymyksen ratkaisemiseen, taitojensa parantamiseen ja toistensa kokemuksista oppimiseen. Nuorisotyön toimijayhteisöön kuuluu sidosryhmiä kaikilla tasoilla, Euroopan tasolta paikallistasolle, esimerkiksi seuraavia: – nuorisotyöntekijät ja nuoriso-ohjaajat; – nuorisotyöntekijöiden johtajat; – hankkeiden toteuttajat; – valtuutetut ja riippumattomat nuorisotyön järjestöt; – kouluttajat; – tutkijat, – nuorisotyöntekijöiden kouluttajat; – paikallisyhteisöt ja kunnat; – Erasmus+ nuoriso ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmista vastaavat kansalliset virastot; – nuorten edustus, nuoret ja – nuorisopolitiikan laatijat. Kaikilla nuorisotyön toimijayhteisön toimijoilla on toimivaltansa puitteissa omat erilliset tehtävänsä, roolinsa ja valmiutensa nuorisotyön edelleen kehittämiseksi.

Leikki

Tässä päätöslauselmassa kokemusperäisellä oppimisella, leikki mukaan luettuna, tarkoitetaan epävirallisen oppimisen välinettä, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten luottamusta sosiaaliseen tilaan ja kehitetään heidän sosiaalisia taitojaan. Leikki on lasten ja nuorten kannalta keskeistä toimintaa, ja se käsittää liikunnalliset leikit, kilpailulliset pelit sekä sellaisen mielikuvitusta hyödyntävän, tutkivan ja sosiaalisen käyttäytymisen, joka on ratkaisevan tärkeää heidän hyvinvoinnilleen, terveydelleen ja kehitykselleen. Eri ikäryhmien, myös identiteettiään hakevien nuorten, suosimat erilaiset leikkimuodot ovat ratkaisevan tärkeitä aikuisuuteen siirtymisen ja yhteenkuuluvuuden tunteen kannalta ([4]).

([2]) Vuonna 2010 todettiin, että ”nuorisotyö voi tuottaa myös yhteiskunnallista lisäarvoa, koska sillä voidaan edistää sosiaalista osallistumista ja vastuullisuutta, vapaaehtoista sitoutumista ja aktiivista kansalaisuutta; lujittaa yhteisöllisyyttä ja kansalaisyhteiskuntaa kaikilla tasoilla (esim. sukupolvien ja kulttuurien välisessä vuoropuhelussa); edistää nuorten luovuuden, kulttuuri- ja yhteiskunnallisen tietoisuuden, yrittäjyyden ja innovoinnin kehittymistä; tarjota mahdollisuuksia kaikkien lasten ja nuorten sosiaaliseen osallisuuteen; tavoittaa epäedullisessa asemassa olevat nuoret erilaisin menetelmin, jotka ovat joustavia ja nopeasti mukautettavia. Nuorisotyöllä on siten erilaisia rooleja yhteiskunnassa, ja sillä voidaan edistää nuorisoon liittyviä politiikka-aloja kuten elinikäistä oppimista, sosiaalista osallisuutta ja työllisyyttä. Sekä vapaaehtoisten että ammattilaisten tekemällä nuorisotyöllä on huomattavasti sosioekonomista potentiaalia, sillä se voi tuottaa taloudellista toimintaa, luoda infrastruktuureja, tuottaa taloudellista hyötyä ja lisätä (nuorten) työllisyyttä. Työmarkkinat voivat hyötyä sekä nuorisotyöhön osallistujien että nuorisotyöntekijöiden ja nuoriso-ohjaajien nuorisotyössä hankkimista henkilökohtaisista ja ammatillisista taidoista ja pätevyydestä. Tällaisia taitoja ja pätevyyttä on arvostettava riittävästi ja ne on tunnustettava tehokkaalla tavalla.” Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisotyöstä (2010/C 327/02).

([3]) Ks. puitteista eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman perustamiselle annetun neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselman (2020/C 415/01) liite II.

([4]) Yhdistyneet kansakunnat, lapsen oikeuksien komitea, yleiskommentti nro 17 (2013) lapsen oikeudesta lepoon, vapaa-aikaan, leikkiin, virkistystoimintaan, kulttuuriin ja taiteisiin (31 artikla).

LIITE III

Muu materiaali

— Schild, H., ”Mapping Existing European Youth Policy Strategies on Youth Work”, julkaistu Belgian toimiessa Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiona nuorisopolitiikan alalla (2024)

— Williamson, H., ”Taking stock – Where are we now, Youth Work in a Contemporary Europe” (lokakuu 2023), julkaistu Belgian toimiessa Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiona nuorisopolitiikan alalla (2024)

— Kolmas eurooppalainen nuorisokonventti (Bonn, 2020) – julkilausuma

— M. Moris & M. Loopmans (2019) De-marginalizing youngsters in public space: critical youth workers and local municipalities in the struggle over public space in Belgium, Journal of Youth Studies, 22:5, 694-710

— Toinen eurooppalainen nuorisokonventti (Bryssel, 2015) – julkilausuma

— Ensimmäinen eurooppalainen nuorisokonventti (Gent, 7.–10. heinäkuuta 2010) – julkilausuma

LIITE IV

Belgian Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajakaudella Brysselissä 20.–23. helmikuuta 2024 järjestetyn paikallista nuorisotyötä ja demokratiaa käsitelleen eurooppalaisen konferenssin keskeiset tulokset, Guy Redig (yleisesittelijä):

1. Paikallinen nuorisotyö 1) tarjoaa poikkeuksellisen ympäristön demokratian harjoittamiselle ja väyliä aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen – tähän liittyy vahva näkemys, jonka mukaan lapsille on annettava mahdollisuus osallistua mahdollisimman nuorena, ja 2) toimii keskeisenä ympäristönä, jossa nuoret voivat nauttia yhdessä nuoruudestaan, koska leikillä ja leikkisyydellä on monia muita myönteisiä vaikutuksia, kuten erilaisten taitojen oppiminen ja hiominen, osallistuminen erilaisiin demokraattisiin käytäntöihin, kyky ottaa vastuuta ja olla vastuuvelvollinen, ja 3) luo yhteyden moniin muihin pedagogisiin toimiin, kuten koulutukseen sekä sosiaali- ja kulttuurityöhön.

2. Investoimalla vahvaan ja pitkän aikavälin paikalliseen nuorisotyötä koskevaan toimintapolitiikkaan, joka perustuu tiiviiseen vuoropuheluun ja osallistumiseen, paikallishallinnot luovat konkreettiset edellytykset paikallisen nuorisotyön optimaaliselle kehittämiselle. Sen vuoksi kunnat tarvitsevat puitteet, jotka tarjoavat suuntaviivoja ja inspiraatiota räätälöidyille ja vankoille paikallisille tukijärjestelmille. Jäsenvaltioiden olisi investoitava tämän kehyksen muokkaamiseen yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa Euroopan laajuisessa verkostossa. Tämä kehys voi perustua käsitteeseen ”tilan luominen”, jossa tila on ymmärrettävä henkiseksi ([1]), fyysiseksi ([2]) ja poliittiseksi ([3]) tilaksi pitkällä aikavälillä ([4]), ja kehykseen olisi sisällyttävä toimia sekä vapaaehtoistyöntekijöiden että koulutettujen nuorisotyöntekijöiden osaamisen optimoimiseksi.

3. Euroopan unioni ja Euroopan neuvosto, jotka toimivat jo aktiivisesti paikallisen nuorisotyön edistämiseksi ja kannustamiseksi (toimintapolitiikka), voivat laajentaa ja tehostaa toimiaan tällä alalla investoimalla edelleen verkostoitumiseen, käytäntöjen vaihtoon, kyselytutkimusten edistämiseen (muun muassa niiden nuorisokumppanuuden puitteissa) ja edistämällä siten yhteisen perustan luomista paikallista nuorisotyötä koskevan toimintapolitiikan puitteille.

4. On kiireellisesti tuettava investointeja entistä vaikuttavampiin ja tehokkaampiin käytäntöihin, jotka liittyvät haasteellisiin mutta ensisijaisiin tavoitteisiin, kuten osallisuuteen, tasa-arvoon, osallistumiseen, demokratiaan ja monimuotoisuuteen. Paikallinen nuorisotyö ja paikallista nuorisotyötä koskeva toimintapolitiikka tarjoavat ainutlaatuisia mahdollisuuksia tehdä kaikista näistä inhimillisistä arvoista konkreettisia käytäntöjä ja siten muuntaa iskulauseet hyviksi käytännöiksi.

([1]) Henkinen tila: paikallisen nuorisotyön tuntemus, ymmärtäminen, tunnustaminen ja arvostaminen lasten ja nuorten vapaa-ajan erityistoimintana, joka voidaan luoda vain järjestelmällisen ja avoimen vuoropuhelun avulla.

([2]) Fyysinen tila: neliömetrimäärältään sopivien sisä-/ulkotilojen tarjoaminen nuorille, jotka ovat tärkeä osa väestöä (julkinen toiminta), ja erityisesti nuorisotyöaloitteille (yksityinen toiminta).

([3]) Poliittinen tila: muunnetaan nuorten ja paikallisen nuorisotyön tarpeet aktiivisen osallistumisen avulla kehitetyksi vahvaksi valtiollisen tuen järjestelmäksi tukien, palvelujen ja valmennuksen avulla.

([4]) Ajallinen tila: kehitetään näitä politiikkoja ja tukitoimia pitkällä aikavälillä.